

TULLI
TULL • CUSTOM

www.tulli.fi

Asiakasohje

huhtikuu 2009

Muuttotavaroiden ja muuttoajoneuvojen tuonti Suomeen

Tämä ohje koskee maahanmuuttajien tuomien tavaroiden tulli- ja autoverotuskysymyksiä. Ohjeessa selvitetään kolmea peruskysymystä:

- Euroopan unionin jäsenmaista tuotavien muuttotavaroiden tuonti
- Euroopan unionin ulkopuolelta tuotavien muuttotavaroiden tuonti
- Ajoneuvojen tuonti muuttotavarana ulkomailta.

Ohjeessa on tietoja myös Ahvenanmaalle muuttaville.

Väliaikaisesti Suomeen saapuvan henkilön tuomien tavaroiden ja ajoneuvon verottomuudesta on erilliset asiakasohjeet (Tullin ohjeita matkustajille ja Ajoneuvon väliaikainen veroton käyttö Suomessa). Myös Suomeen ajoneuvon jo tuoneita henkilöitä varten on oma asiakastiedote (Ohjeita muuttoajoneuvon tuoneelle henkilölle). Suomeen muuten kuin muuttotavarana tuotavasta käytetystä ajoneuvosta on annettu oma asiakasohje (Käytetyn ajoneuvon verotus Suomessa).

1 Kuka on maahanmuuttaja

Maahanmuuttaja on henkilö, joka muuttaa ulkomailta Suomeen ja asettuu asumaan tänne. Henkilö, joka saapuu Suomeen väliaikaisesti, esimerkiksi turistina, opiskelijana tai tilapäistä työsuhdetta varten, ja jonka vakituinen asuinpaikka on ulkomailla, ei siten ole maahanmuuttaja.

Henkilö saattaa kuitenkin asettua asumaan ja muuttaa Suomeen vähitellen (ns. asteittainen muutto), jolloin Suomessa oleskelu on aluksi väliaikaista ja lopullinen muutto tapahtuu vasta myöhemmin. Myös tällaisella henkilöllä on tietyin edellytyksin oikeus tuoda Suomeen ajoneuvo autoverolain mukaisena muuttoajoneuvona.

2 Missä muuttotavarat ilmoitetaan

EU:n ulkopuolelta tuotavat muuttotavarat ja siten myös ajoneuvot on ilmoitettava tullimenetelyyn vapaaseen liikkeeseen luovutusta varten tuontipaikan tulliviranomaisille.

EU:sta tulevien muuttotavaroiden tuonti on tullitonta.

Ajoneuvon ulkomailta tuoneen henkilön on heti Suomeen tullessaan ilmoitettava tulliviranomaisille ajoneuvojensa tuonnista muuttotavarana riippumatta siitä, tuleeko hän Suomeen

EU:sta tai sen ulkopuolelta. Ajoneuvoa ei saa käyttää Suomessa, ellei Tullille ole tehty käyttöönottoilmoitusta.

3 EU-maista tuotavat muuttotavarat (ks. lisäksi ajoneuvot muuttotavarana, kohta 5)

Suomeen muuttavan henkilön henkilökohtainen omaisuus on eräin poikkeuksin vapaa maahantuonnin perusteella kannettavista veroista ja muista rajoituksista, kun henkilö muuttaa tänne jostakin toisesta EU-maasta. Esimerkiksi uuden kuljetusvälineen arvonlisävero tulee kannettavaksi, mikäli ajoneuvo on hankittu käytettäväksi Suomessa ja veronkannon muutkin edellytykset täyttyvät. Rajoituksia asettavat kiellot, jotka ovat perusteltuja mm. julkisen moraalien, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden vuoksi taikka eläinten tai kasvien terveyden suojelemiseksi.

4 EU:n ulkopuolelta tuotavat muuttotavarat (ks. lisäksi ajoneuvot muuttotavarana, kohta 5)

Kun henkilö muuttaa Suomeen EU:n ulkopuolelta, muuttotavaroiden tuontiin sovelletaan EU:n tullittomuusasetusta sekä Suomen arvonlisäverolakia. Niiden nojalla vapautus tullista ja arvonlisäverosta voidaan myöntää EU:n ulkopuolelta tulevan Suomeen muuttajan henkilökohtaiselle omaisuudelle eli hänen muuttotavaroilleen.

Henkilökohtaisella omaisuudella tarkoitetaan EU:n tullittomuusasetuksessa asianomaisen henkilökohtaiseen käyttöön tai kotitalouteen tarkoitettuja tavaroita, kuten koti-irtaimistoa, polku- ja moottoripyöriä, yksityiskäyttöön tarkoitettuja moottoriajoneuvoja ja niiden perävaunuja, matkailuperävaunuja, huviveneitä ja yksityislentokoneita. Lisäksi henkilökohtaisena omaisuutena pidetään kotitalouden tavanomaista kulutusta vastaavia kotitaloushankintoja, kotieläimiä ja ratsuhevosia sekä teknisten tai vapaiden ammattien harjoittamisessa tarvittavia kannettavia työvälineitä. Henkilökohtaisen omaisuuden määrä ei saa ilmentää mitään kaupallista tarkoitusta. Koti-irtaimiston katsotaan tarkoittavan henkilökohtaisia tavaroita, kodin liinavaatteita ja asianomaisten henkilökohtaiseen käyttöön tai heidän kotitalouksiensa tarpeisiin tarkoitettuja huonekaluja ja varusteita.

Muuttotavaroiden tullittomuutta ja arvonlisäverottomuutta ei sovelleta alkoholituotteisiin, tupakkaan ja tupakkatuotteisiin, hyötykuljetusvälineisiin eikä muihin ammattikäyttöön tarkoitettuihin esineisiin kuin teknisten tai vapaiden ammattien harjoittamiseen tarvittaviin siirrettäviin työvälineisiin.

Eräiden tavaroiden, kuten elävien eläinten, eläintuotteiden, kasvien, kasvinosien sekä ampuma-aseiden ja ampumatarvikkeiden tuonti on sallittu vain määrätyn edellytyksin. Tulliviranomaiset antavat tarvittaessa lisätietoja näistä tuontirajoituksista.

Muuttotavaroille myönnetään vapautus tullista ja arvonlisäverosta seuraavin ehdoin:

- Muuttotavaroiden tullittomuutta voidaan soveltaa henkilöihin, joiden vakituinen asuinpaikka on ollut EU:n ulkopuolella vähintään 12 kuukautta. Tullihallitus voi etukäteen tehdystä hakemuksesta myöntää perustelluissa erityistapauksissa poikkeuksen maini-

tusta säännöstä, jos muuttajan tarkoituksena on ollut viettää EU:n ulkopuolella yhtäjaksoisesti vähintään 12 kuukautta.

- Muuttotavarat ovat olleet muuttajan omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa 6 kuukauden ajan EU:n ulkopuolella. Mikäli kysymys on muista kuin kulutustavaroista, muuttotavaroiden on pitänyt olla myös asianomaisen käytössä entisessä vakituksessa asuinpaikassa vähintään 6 kuukauden ajan ennen päivää, jona muuttajan vakituinen asuinpaikka on lakannut olemasta kyseisessä EU:n ulkopuolisessa maassa. Tullihallitus voi etukäteen tehdystä hakemuksesta myöntää perustelluissa erityistapauksissa poikkeuksen määräaikaan.
- Muuttotavarat on tarkoitettu samaan käyttöön uudessa vakituksessa asuinpaikassa.
- Tullittomuus myönnetään vain muuttotavaroille, jotka ilmoitetaan tulliviranomaiselle vapaaseen liikkeeseen luovutusta varten 12 kuukauden kuluessa muutosta. Muuttotavaroiden tuonti voi tapahtua useissa erissä mainitun 12 kuukauden määräajan kuluessa. Tullihallitus voi perustelluissa erityistapauksissa hakemuksesta myöntää poikkeuksen mainittuun määräaikaan. Katso autoveron alennuksen edellytyksistä ja määräajoista kohta 5.

Muuttotavaroita ei saa lainata, pantata, vuokrata eikä vastikkeellisesti tai vastikkeetta luovuttaa, ennen kuin 12 kuukautta on kulunut siitä päivästä, jona muuttotavarat on hyväksyty vapaaseen liikkeeseen. Jos mainittu toimenpide on tarkoitus tehdä, siitä on välittömästi ilmoitettava tullipiirille.

Lainaus, panttaus, vuokraus tai muu luovutus ennen edellä mainitun 12 kuukauden määräajan päättymistä johtaa tullin ja arvonlisäveron kantamiseen muuttotavaroista. Katso autoveroon liittyvä karenssiaika kohta 5.3.5.

Poikkeukset

- Muuttajalle voidaan myöntää jo ennen muuttoa oikeus tuoda Suomeen tavaroita tullitta ja arvonlisäverotta, mikäli hän antaa sitoumuksen sijoittautua tänne tosiasiallisesti 6 kuukauden kuluessa. Luvan myöntää se tullipiiri, jonka alueen kautta tavarat tuodaan. Muuttajan on lisäksi annettava tullipiirin määräämä vakuus.
- Henkilö voi saada tullittomuuden muuttotavaroilleen, kun hän lähtee ammatillisten velvoitteidensa vuoksi pysyvästi asuinpaikastaan EU:n ulkopuolisesta maasta muuttamatta heti EU:n tullialueelle. Luvan antaa tullipiiri. Ehtona on kuitenkin, että henkilö sitoutuu myöhemmin muuttamaan EU:n tullialueelle tullipiirin asettamassa määräajassa, jonka pituus riippuu olosuhteista. Häneltä voidaan vaatia vastaava vakuus kuin edellisessä kohdassa.
- Jos henkilö joutuu poikkeuksellisten poliittisten olosuhteiden vuoksi muuttamaan vakituiseen asuinpaikkansa EU:n ulkopuolisesta maasta Suomeen, Tullihallitus voi myöntää hakemuksesta poikkeuksia joistakin edellä mainituista määräyksistä (kuten vaatimuksesta, että tavaroita on käytetty 6 kuukautta EU:n ulkopuolella).

5 Ajoneuvot muuttotavarana

EU:sta tuotaviin ajoneuvoihin sovelletaan kansallisen arvonlisäverolain ja autoverolain säännöksiä. EU:sta tuotavista muuttoajoneuvoista ei pääsääntöisesti peritä arvonlisäveroa Suomessa.

EU:n ulkopuolelta muuton yhteydessä Suomeen tuotava ajoneuvo on tulliselvitettävä, kun se maahantuodaan. Lisätietoja saa tullitoimipaikoista.

EU:n ulkopuolelta muuttotavarana tuotaviin ajoneuvoihin sovelletaan arvonlisäverolain ja autoverolain lisäksi tullilainsäädäntöä, erityisesti EU:n tullittomuusasetusta. EU:n ulkopuolisesta valtiosta tuodusta, tullittomuusasetuksen perusteella muuttotavarakohtelun saaneesta, yksityiskäyttöön tarkoitettusta ajoneuvosta ei peritä tullia eikä arvonlisäveroa.

Ennen kuin maahan tuotu ajoneuvo rekisteröidään tai otetaan käyttöön Suomessa, siitä on suoritettava autoveroa autoverolain säännösten mukaan. Autovero on aina suoritettava, ellei ajoneuvo kuulu autoverolain nojalla verottomuuden piiriin.

5.1 Ajoneuvon käyttö Suomessa muuton jälkeen

Moottorikäyttöistä ajoneuvoa, jota ei ole rekisteröity Suomessa, ei saa käyttää täällä liikenteessä, ellei käytöstä ole erikseen säädetty. Suomessa rekisteröimättömän ajoneuvon liikennekäyttö on mahdollista tietyin edellytyksin esimerkiksi siirtoluvan, koenumerotodistuksen tai ulkomaisen rekisteröinnin perusteella.

Ajoneuvojen rekisteröintiasetuksen (893/2007) mukaan muuttaja saa käyttää ajoneuvoa liikenteessä Suomessa 30 päivän ajan ajoneuvon maahantuonnista edellyttäen, että ajoneuvolla on ulkomailla voimassa oleva rekisteröinti. Kun kyseessä on asteittainen muutto, määräaika lasketaan siitä, kun ajoneuvon omistajan katsotaan Suomeen saapumisen jälkeen asettuneen tänne vakituisesti asumaan. Ajoneuvo on siis ilmoitettava ensirekisteröitäväksi edellä mainitun ajan kuluessa, mikäli ajoneuvoa käytetään liikenteessä Suomessa. Lisätietoja saa katsastusasemilta ja Ajoneuvohallintokeskuksesta.

Ajoneuvon käyttö Suomessa ennen verotusta

Suomessa vakinaisesti asuva henkilö ei pääsääntöisesti saa käyttää tilapäisestikään liikenteessä ulkomaille rekisteröityä ajoneuvoa suorittamatta autoveroa. Poikkeustapauksissa käyttö on kuitenkin sallittu. Tällöin käyttö edellyttää Tullille tehtävää käyttöönottoilmoitusta. Ilmoitus Tullille on tehtävä etukäteen tai viimeistään ajoneuvon väliaikaisen verottoman käytön alkaessa. Ilmoitus tehdään Tullin lomakkeella.

Jos ajoneuvolla on **Eta-alueen voimassa oleva rekisteröinti**, ajoneuvoa saa käyttää Tullin vahvistamalla käyttöönottoilmoituksella. Käytön edellytyksenä on lisäksi, että ajoneuvolla on voimassa oleva liikennevakuutus.

Kun ajoneuvolla **ei ole Eta-alueen voimassa olevaa rekisteröintiä**, ajoneuvon käyttö liikenteessä edellyttää käyttöönottoilmoituksen lisäksi siirtolupaa. Siirtolupia myöntävät katsastusasemat ja Tulli. Siirtoluvasta löytyy lisätietoa Ajoneuvohallintokeskuksen Internet-sivuilta www.ake.fi.

Ajoneuvoa, joka on tarkoitettu rekisteröidä Suomeen, voidaan käyttää veroa suorittamat-

ta enintään kolmen kuukauden ajan. Edellytyksenä on, että siitä on annettu Tullille käyttöönottoilmoitus lomakkeella ennen ajoneuvon Suomessa tapahtuvan käytön alkamista. Jos ajoneuvolla ei ole voimassa olevaa Eta-alueen rekisteröintiä tai rekisteröinnin voimassaolo päättyy, tulee hankkia myös siirtolupa. Tullin vahvistama käyttöönottoilmoitus on pidettävä ajoneuvossa mukana ajoneuvoa käytettäessä. Ajoneuvolla on lisäksi oltava Suomessa voimassa oleva liikennevakuutus. Suomalaisen liikennevakuutuksen vakuutusturva on joltain osin kattavampi kuin muissa Eta-valtioissa.

Jotta ajoneuvon käyttöoikeus säilyisi, siitä on annettava veroilmoitus viiden päivän kuluessa käyttöönottoilmoituksen vahvistamisesta. Käyttöoikeus päättyy myös autoveron eräpäivänä sekä silloin, jos veroilmoitus tai tehty verotuspäätös peruutetaan. Peruutuksen vuoksi verovelvolliselta kannetaan sama maksu kuin Tullihallituksen ennakkoratkaisusta (yksityishenkilöiltä 130 euroa vuosina 2009–2010) sekä autoverona viisi prosenttia siitä verosta, joka ajoneuvosta olisi tullut suoritettavaksi, jos verotus olisi toimitettu loppuun. Peruutuksen vuoksi kannettua veroa ei oteta huomioon, jos ajoneuvo myöhemmin verotetaan. Käyttöoikeus ei lakkaa, vaikka ajoneuvon omistusoikeus siirrettäisiin. On kuitenkin syytä huomata, että jos ajoneuvolla on suomalainen liikennevakuutus, sen voimassaolo päättyy, kun ajoneuvon omistusoikeus siirretään.

5.2 Verolliset ja verottomat ajoneuvot

Verollisia ajoneuvoja ovat henkilöautot, pakettiautot ja sellaiset linja-autot, joiden oma massa on alle 1 875 kilogrammaa, moottoripyörät (L_{3e} - ja L_{4e} -luokat) sekä kolmipyörä ja nelipyörä (L_{5e} ja L_{7e}). Autoverosta vapaita ajoneuvoja ovat esimerkiksi L_{1e} - ja L_{2e} -luokkiin kuuluvat mopot ja eräät muut enintään 50 cm³:n suuruisella moottorilla varustetut kolmi- ja nelipyöräiset (L_{6e}) ajoneuvot. Luokitusta on selostettu tarkemmin ajoneuvolaissa. Tarkempia ohjeita verotusarvon ja veron määräytymisestä sekä esimerkkejä veron laskemisesta löytyy Tullin asiakasohjeesta Käytetyn ajoneuvon verotus Suomessa.

5.3 Muuttoajoneuvon veronalennus

5.3.1 Yleistä

Suomen autoverolain mukaan autovero kannetaan ennen ajoneuvon rekisteröintiä tai käyttöönottoa riippumatta siitä, onko ajoneuvo tuotu EU:sta vai sen ulkopuolelta. Kun maahan muuttava henkilö tuo muuttonsa yhteydessä yhden, yksityistalouteensa kuuluvan verollisen ajoneuvon, autoveroa alennetaan enintään 13 450 eurolla, jos

- muuttaja on välittömästi ennen muuttoa ollut ulkomailla yhtäjaksoisesti vähintään 1 vuoden ajan
- ajoneuvo on välittömästi ennen muuttoa ollut muuttajan tai hänen aviopuolisonsa omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa ja muuttajan käytössä ulkomailla vähintään 6 kuukauden ajan; sekä
- tapauksessa, jossa muuttaja on aikaisemmin tuonut maahan alennetulla verolla tai verot-

ta ajoneuvon, sen verottomalle luovutukselle säädetty tai määrätty määräaika on päättynyt ennen muuttoa Suomeen.

Jos muuttaja on luovuttanut vaurioituneen muuttoajoneuvon vakuutusyhtiölle Suomessa tai ulkomailla käytettäväksi ja aikoo tuoda myöhemmin maahan uuden muuttoajoneuvon, edellä säädettyt määräajat uuden muuttoajoneuvon tuonnille alkavat kulua vasta 30 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona aikaisemmin tuodulle muuttoajoneuvolle on myönnetty veronalennus. Lisätietoja asiasta löytyy Tullihallituksen asiakasohjeesta Ohjeita muuttoajoneuvon tuoneelle henkilölle.

Avoparisuhdetta ei rinnasteta avioliittoon ajoneuvoa ulkomailla omistettaessa ja käytettäessä. Henkilö ei siis voi tuoda avopuolisonsa omistuksessa olevaa ajoneuvoa muuttoajoneuvon veroeduin ulkomailta, vaikka hän olisikin käyttänyt ko. ajoneuvoa siellä. Rekisteröidyssä parisuhteessa olevat puoliset rinnastetaan verolainsäädäntöä sovellettaessa avopuolisiin.

Jos tilanne on joltakin osin tulkinnallinen, on syytä ottaa etukäteen yhteyttä siihen tullitoimipaikkaan, jossa muuttoajoneuvo ilmoitetaan verotettavaksi. Tulkinnallisissa tilanteissa voidaan pyytää Tullihallitukselta ennakkoratkaisua siitä, kuinka autoverolakia sovelletaan kyseiseen tapaukseen (ks. kohta 5.8).

Muuttaja voi tuoda veronalennusetua käyttäen vain yhden verollisen ajoneuvon, siis esimerkiksi yhden henkilöauton tai yhden pakettiauton taikka yhden moottoripyörän.

Veronalennuksen voi saada verollisesta ajoneuvosta myös silloin, kun muuttaja tuo verollisen ajoneuvon ohella Suomeen esimerkiksi verottoman matkailuauton.

Jos autovero on suurempi kuin 13 450 euroa, tulee sen ylittävä veromäärä kannettavaksi.

Esimerkki veronalennuksen laskemisesta

Muuttoauton (CO ₂ 247 g/km) kanssa samanlaisen käytetyn auton yleinen pyyntihinta Suomessa	50 000,00 €
tavanomaiset alennukset (5 % ja 750 €)	3 250,00 €
Yleinen vähittäismyyntiarvo	46 750,00 €
autovero CO ₂ -päästön perusteella (35 % x yleinen vähittäismyyntiarvo)	16 362,50 €
muuttoauton veronalennus	13 450,00 €
maksettavaksi jää autoveroa	2 912,50 €

5.3.2 Ajoneuvon tuonti muuton yhteydessä

Autoverolaki edellyttää, että ajoneuvo on tuotava muuton yhteydessä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ajoneuvon tuonnin tulee asiallisesti ja ajallisesti liittyä muuttotapahtumaan. Tällöin otetaan kuitenkin huomioon mm. maiden välinen etäisyys, jonka vuoksi ajoneuvo ja henkilö eivät kuljetusteknisistä syistä aina voi tulla Suomeen samanaikaisesti.

Ajoneuvo katsotaan tuodun muuton yhteydessä, kun se tuodaan Suomeen kuuden kuukauden kuluessa henkilön muutosta. Mikäli muuttoajoneuvo tuodaan Suomeen ennen henkilön omaa muuttoa, aikaero ajoneuvon maahantuonnin ja henkilön muuton välillä voi olla

noin 2–3 kuukautta. Ajoneuvoa ei kuitenkaan voida ilmoittaa verotettavaksi muuttoajoneuvona, ennen kuin muuttaja itse on saapunut Suomeen.

5.3.3 Ajoneuvon käyttö välittömästi ennen muuttoa

Muuttoajoneuvon veronalennuksen edellytyksenä olevan käyttöedellytyksen katsotaan täyttyvän, mikäli ajoneuvoa on käytetty tai sen on voitu katsoa olleen muuttajan käytössä vähintään kuuden kuukauden ajan ennen muuttoa. Jotta ajoneuvon voidaan katsoa olleen muuttajan käytössä, sen on tullut olla rekisteröity ja liikennevakuutettu tavalla, joka on mahdollistanut sen liikennekäytön oleskelumaassa.

5.3.4 Suomessa käynnit ulkomailla oleskelun aikana

Muuttajan on ennen muuttoa oleskeltava yhtäjaksoisesti ulkomailla vähintään yhden vuoden ajan. Veron alennus myönnetään myös silloin, kun muuttaja on ennen muuttoaan ollut asunnon tai työn hankinnan tai muuttajan olosuhteet huomioon ottaen pakottavaksi katsottavan syyn taikka tavanomaisen lomamatkan, satunnaisen työskentelyn tai muun niihin verrattavan lyhyehkön oleskelun vuoksi tilapäisesti Suomessa ja palannut tällaisen oleskelun jälkeen ulkomaille.

Vakiintuneessa verotus- ja oikeuskäytännössä muuttoa edeltävän yhden vuoden aikana on sallittu keskimäärin 72 päivää tavanomaisesta lomamatkasta johtuvaa oleskelua Suomessa. Mainittu aikaraja voidaan pääsääntöisesti ylittää vain, mikäli henkilö esittää pakottavaksi katsottavia tai niihin rinnastettavia syitä oleskelulle Suomessa. Suomessa oleskelupäiviksi lasketaan myös matkapäivät Suomeen ja Suomesta. Jos siis henkilö esimerkiksi saapuu Suomeen 1.1. ja lähtee takaisin ulkomaille 3.1., hänen katsotaan oleskelleen Suomessa kolme päivää. Oleskelun pakottavuutta arvioitaessa ratkaisevana on pidetty sitä, onko oleskelu johtunut yllättävästä ja ennalta-arvaamattomasta syystä, johon muuttaja ei ole itse voinut vaikuttaa ja joka subjektiivisesti arvioituna on pakottanut hänet oleskelemaan Suomessa. Hakijan oma sairaus on joissain tapauksissa tietyin edellytyksin katsottu pakottavaksi syyksi. Tällöin sairauden on pitänyt olla vakava ja hoidon tarpeen akuutti. Lisäksi edellytetään, että sairauden hoito nimenomaan Suomessa on perusteltua.

Oleskelua työn johdosta ei ole pidetty pakottavasta syystä johtuneena. Työn vuoksi tapahtuneen sallitun oleskelun on lisäksi oltava satunnaista ja lyhyehköä. Ratkaisukäytännössä työn vuoksi oleskelua on pidetty tällaisena, jos se on enimmillään kestänyt 40–50 päivää.

Vientirekisteriin merkityllä ajoneuvolla (ks. tarkemmin kohta 5.7) voi käydä Suomessa, mutta ei kuitenkaan maasta muuttoa välittömästi seuraavan tai maahanmuuttoa välittömästi edeltävän kuukauden aikana.

5.3.5 Ajoneuvon käyttö ja luovuttaminen toiselle muuton jälkeen

Muuttoajoneuvon verokohtelun saanutta ajoneuvoa ei saa veroa suorittamatta myydä, vuokrata eikä muutoin luovuttaa eikä antaa vastikkeettakaan muuttajan perheeseen kuulumattoman henkilön käytettäväksi, ennen kuin ajoneuvo on ollut muuttajan tai hänen aviopuolisonsa omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa ja muuttajan käytössä **yhteensä 3 vuotta, josta kuitenkin muuton jälkeen vähintään 1 vuoden ajan Suomessa.**

Ajoneuvon käyttöajaksi ei katsota sitä aikaa ennen muuttoa, jonka ajoneuvo on ollut vapaa-alueella tai muualla Suomessa. Käyttöaika kuitenkin kuuluu, jos on kysymys kohdassa 5.3.4 tarkoitettuun tilapäiseen Suomessa oleskeluun liittyvästä käytöstä. Jos ajoneuvolle on myönnetty veronalennus ns. asteittaista muuttoa koskevien säännösten nojalla (ks. kohta 5.4.1), käyttöajaksi ei myöskään katsota aikaa siitä päivästä, jona henkilö on saapunut maahan väliaikaista oleskelua varten, siihen päivään, jona ajoneuvolle on verotuspäätöksellä myönnetty veron alennus.

Muuton jälkeen ajoneuvon käyttöajan Suomessa katsotaan alkavan sinä päivänä, jona ajoneuvolle on verotuspäätöksellä myönnetty autoverolain 25 §:ssä tarkoitettu veron alennus. Muuton jälkeen käyttöajaksi katsotaan kuitenkin vain se aika, jonka sekä ajoneuvo että muuttaja ovat Suomessa samanaikaisesti. Tämä ns. karenssiaika kuuluu siten vain sinä aikana, jona muuttaja käyttää ajoneuvoa Suomessa. Esimerkiksi ajoneuvon poistaminen rekisteristä tai muuttajan oleskelu ulkomailla keskeyttävät karenssiajan kulumisen. Edellä sanotusta poiketen karenssiaika kuuluu myös tavanomaisen talviseisannon ajan 1.11.–30.4. edellyttäen, että ajoneuvo on ennen talviseisontaan laittoa ollut rekisteröitynä liikennekäyttöön Suomessa. Luovutusrajoitusaika kuuluu talviseisonta-aikana myös silloin, kun ajoneuvosta on tehty ilmoitus liikennekäytöstä poistamisesta. Luovutusrajoitusajan kulumisen talviseisonta-aikana edellyttää kuitenkin aina sitä, että muuttaja itse on tänä aikana Suomessa.

Muuttajan perheeseen kuuluvat hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuva aviopuoliso ja muuttajan ja hänen aviopuolisonsa naimattomat lapset, jotka niin ikään asuvat muuttajan kanssa yhteisessä taloudessa. Siten esimerkiksi muuttajan vanhemmat ja sisarukset eivät kuulu muuttajan perheeseen, vaikka he asuisivatkin samassa taloudessa muuttajan kanssa.

Parisuhteensa rekisteröineet samaa sukupuolta olevat henkilöt rinnastetaan aviopuolisoihin. Aviopuolisoon rinnastetaan tässä yhteydessä myös muuttajan kanssa avioliittoa solmimatta yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa jatkuvasti elävä, toista sukupuolta oleva henkilö eli avopuoliso. Avopuolisolla on muuton jälkeen myös karenssiaikana ajoneuvon käyttöoikeus.

Mikäli ajoneuvo on tuotu EU:n ulkopuolelta, sitä koskevat lisäksi muita EU:n ulkopuolelta tuotuja muuttotavaroita koskevat luovutusrajoitukset (ks. kohta 4 EU:n ulkopuolelta tuotavat muuttotavarat).

Poikkeuksena luovutusrajoituksesta on, että muuttaja voi ennen karenssiajan päättymistä luovuttaa rekisteristä poistetun ajoneuvon veroa suorittamatta vakuutusyhtiölle ajoneuvon vaurioitumisen vuoksi taikka ulkomailla käytettäväksi. Ennen tällaista luovutusta ajoneuvo on kuitenkin poistettava Suomen rekisteristä. Lisäksi on huomattava, että ajoneuvon uudelleen rekisteröiminen tai liikennekäyttö Suomessa johtaa normaalin autoveron maksuunpa-

noon. Tällaisissa tapauksissa verovelvollinen on se, joka ottaa ajoneuvon liikennekäyttöön tai rekisteröi sen Suomessa.

Lisätietoa asiasta löytyy Tullihallituksen asiakasohjeesta Ohjeita muuttoajoneuvon tuoneelle henkilölle.

5.4 Muuttoajoneuvoja koskevia erityiskysymyksiä

5.4.1 Ns. asteittaiset muuttajat

Muuttoajoneuvon veronalennus myönnetään myös ennen muuttoa Suomessa väliaikaisesti oleskelleelle, jos hän osoittaa, että muuttoajoneuvon veronalennuksen edellytykset ovat täyttyneet välittömästi ennen hänen saapumistaan Suomeen väliaikaista oleskelua varten. Muuttoajoneuvon veronalennuksen edellytysten täyttymistä arvioitaessa henkilön katsotaan saapuneen Suomeen sinä ajankohtana, jolloin hän on saapunut tänne ensimmäistä kertaa väliaikaista oleskelua varten.

Veron alennuksen edellytyksenä on lisäksi, että **ajoneuvo ilmoitetaan verotettavaksi muuttoajoneuvona kuuden kuukauden kuluessa väliaikaisen oleskelun alkamisesta**. Jos kysymyksessä on ajoneuvo, joka on ollut Suomessa väliaikaisesti verotta autoverolain 2 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla ns. turistiajoneuvona ja jonka verottomalle käytölle säädettyä määräaika on tullipiirin antamalla kirjallisella luvalla pidennetty, ilmoitus voidaan tehdä ennen pidennetyn määräajan päättymistä, kuitenkin 18 kuukauden kuluessa väliaikaisen oleskelun alkamisesta.

Edellä mainittu ilmoitusvelvollisuus on ao. tilanteessa muuttoajoneuvon verokohtelun edellytys. Muuttoajoneuvona ei siten pidetä sellaista Suomessa käytössä ollutta ajoneuvoa, josta ei ole säädetyssä määräajassa tehty muuttoajoneuvoa koskevaa asianmukaista veroilmoitusta.

5.4.2 Opiskelijat

Veronalennusta ei myönnetä sille, joka muuton ajankohtana on alle 18-vuotias, eikä Suomessa aiemmin asuneelle, joka on muuttoaan edeltävän yhden vuoden aikana pääasiassa opiskellut ulkomailla. Viimeksi mainitussa tapauksessa veronalennus myönnetään kuitenkin, jos henkilö osoittaa, että edellä muuttoajoneuvon veronalennuksen edellytykset ovat täyttyneet yhtenäisiltä ajanjaksoilta ulkomailla sellaisena aikana, jolloin hän ei ole opiskellut.

Edellä selostetun perusteella ajoneuvon voi tuoda muuttoajoneuvona, jos muuttaja osoittaa olleensa ulkomailla yhtäjaksoisesti muutoin kuin opiskelemassa vähintään yhden vuoden ajan ja hän on myös yhtäjaksoisesti omistanut ja käyttänyt ajoneuvoa vähintään kuuden kuukauden ajan sellaisena aikana, jolloin hän ei ole opiskellut. Osa määräajasta voi täytyä myös muuttoa edeltävän viimeisen vuoden ajalta, jos henkilö ei tuona ajanjaksona ole opiskellut.

Opiskeluksi katsotaan yliopiston tai muun oppilaitoksen tutkinto-ohjelmaan kuuluvaan suoritukseen valmistautumista koskeva opiskelu ja siihen liittyvä harjoittelu, myös työhar-

joittelu, jollei toimintaa ole pidettävä itsenäisenä tutkimustoimintana. Itsenäistä tutkimustoimintaa on esimerkiksi tohtorin väitöskirjan tai lisensiaattityön tekeminen. Sen sijaan työvoimapolitiittista koulutusta ja siihen liittyvää työharjoittelua ei ole pidetty säännöksessä tarkoitettuna opiskeluna.

5.5 Ajoneuvon tuonnissa tarvittavia asiakirjoja

Muuttajan pitää osoittaa asiakirjoin verottomuuden tai veron alentamisen edellytykset.

Ulkomailla oleskelu voidaan osoittaa millä tahansa asiakirjaselvityksellä. Selvityksen riittävyys arvioidaan tapauskohtaisesti. Yleensä ulkomailla oleskelu osoitetaan työnantajan todistuksella. Mikäli henkilö ei ole työskennellyt ulkomailla, oleskelu voidaan osoittaa myös esimerkiksi tilioitteilla, luottokorttilaskuilla tai muilla laskuilla, jotka osoittavat henkilön oleskelleen konkreettisesti ulkomailla. Joissain tapauksissa osoitukseksi ulkomailla oleskelusta voidaan hyväksyä myös esimerkiksi ulkomailla sijaitsevan asunnon vuokrasopimus. Pelkkä väestötietojärjestelmään tehty muuttoilmoitus ei useimmiten osoita riittävällä tavalla henkilön oleskelleen ulkomailla.

Ajoneuvon omistus ja hallinta ilmenevät tavallisesti kauppalaskusta tai muusta luovutustodistuksesta ja rekisteröintiin liittyvistä asiakirjoista. Selvityksenä auton käytöstä tulee esittää myös liikennevakuutustodistus.

Muuttajan on vaadittaessa esitettävä myös muita verottomuuden edellytyksiä koskevia selvityksiä.

5.6 Autoveroilmoitus ja veron kanto

Ennen kuin ajoneuvo merkitään rekisteriin Suomessa tai otetaan täällä käyttöön, muuttajan tulee tehdä veroviranomaiselle autoveroilmoitus. Ilmoituksessa tulee antaa tiedot ajoneuvon yksilöimiseksi, tiedot ajoneuvon varustetasosta ja sen omistus- ja käyttöajasta. Tiedot tarvitaan mm. ajoneuvon verotusarvon määrittämistä varten.

Muuttajan tulee varautua siihen, että Tulli tarkastaa ajoneuvon veroilmoituksen jättämisen yhteydessä. Lisäksi muuttajalla on halutessaan oikeus vedota ajoneuvon yksilöllisiin ominaisuuksiin, joiden hän katsoo vaikuttavan olennaisesti ajoneuvonsa yleiseen vähittäismyyntiarvoon. Tällöin ajoneuvo tarkastetaan säännönmukaisesti.

Kun muuttaja on antanut autoveroilmoituksen, veroviranomainen toimittaa verotuksen ja antaa luvan ajoneuvon rekisteröintiin, kun mahdolliset verot on maksettu.

Ajoneuvoa ei saa Suomessa käyttää ennen verotuksen toimittamista, ellei Tulli ole vahvistanut ajoneuvon käyttöönottoilmoitusta. Lisäksi ajoneuvolla tulee olla voimassa oleva liikennevakuutus ja Eta-valtion rekisteröinti tai siirtolupa (ks. tarkemmin tiedotteen kohta 5.1.).

Autoveroilmoitus on annettava kaikista autoveron alaisista ajoneuvoista eli niistäkin ajoneuvoista, joista autoveroa ei tule kannettavaksi.

Ennen ajoneuvon ensimmäistä rekisteröintiä tai käyttöönottoa toimitettava autoverotus on Tullin tehtävänä. Ajoneuvohallintokeskus huolehtii ajoneuvon ensimmäisen rekisteröinnin tai käyttöönoton jälkeen ajoneuvon rakenteen, käyttötarkoituksen tai omistuksen muutoksen vuoksi toimitettavasta autoverotuksesta. Verotuksen hoitaa kuitenkin Tulli, jos muut-

toauto luovutetaan verottomuuden tai veronalennuksen ehtojen vastaisesti (ks. kohta 5.3.5 Ajoneuvon käyttö ja luovuttaminen toiselle muuton jälkeen).

5.7 Ajoneuvon katsastus ja rekisteröinti

Ajoneuvohallintokeskus ja katsastustoimipaikat vastaavat ajoneuvon katsastusta ja rekisteröintiä koskeviin tiedusteluihin. Näistä paikoista kannattaa jo ennen muuttoa tiedustella myös mm. muuttoajoneuvona tuotavan ajoneuvon EU-tyyppihyväksynnästä ja määräysten mukaisuudesta.

Suomesta hankitun, ulkomailla käyttöön otettavan uuden ajoneuvon voi viedä Suomesta ns. vientirekisteröitynä autonä ulkomaille. Vientirekisteröinti on voimassa vuoden ajan rekisteröintipäätöksen tekemiskuukauden päättymisestä laskettuna. Muuttomaan lainsäädännöstä riippuu, onko ajoneuvo vuoden kestävänsä vientirekisteröinnin aikana rekisteröitävä asianomaisessa maassa. Vientirekisteröintiä koskevaa ohjausta ja neuvontaa saa Ajoneuvohallintokeskuksesta.

Jos vientirekisteröidyllä ajoneuvolla käydään Suomessa, täällä käyvän henkilön pitää pyytää asiakirjoihin tulliviranomaiselta merkintä maahantulo- ja maastapoistumispäivistä.

Ajoneuvohallintokeskuksen yhteystiedot: PL 120, 00101 Helsinki, puh. 020 696 300, www.ake.fi.

5.8 Ennakkoratkaisu ja veronhuojennus

Jos asia on hakijalle erityisen tärkeä, Tullihallitus voi antaa hakemuksesta ennakkoratkaisun siitä, miten autoverolakia ja myös arvonlisäverolakia sovelletaan hakijan ajoneuvon verotukseen ennen ensimmäistä rekisteröintiä.

Ennakkoratkaisuja annetaan lain soveltamiseen liittyvistä tulkintakysymyksistä. Ennakkoratkaisu annetaan konkreettisiin tilanteisiin hakijan esittämien tosiseikkojen nojalla, ei yleisellä tasolla esitettyihin, tiedustelunluontoisiin kysymyksiin. Ennakkopäätöstä autoveron ja arvonlisäveron määrän laskemisesta ei anneta. Suoritettavasta tullista tai tullittomuudesta ei anneta ennakkotietoa, koska yhteisöläinsäädännössä ei ole säännöstä, jonka mukaan niistä voisi antaa ennakkotiedon.

Ennakkoratkaisuhakemukseen yksityishenkilölle annetusta päätöksestä peritään suorittemaksu, jonka suuruus vuosina 2009–2010 on 130 euroa. Ennakkoratkaisuasiassa annettu päätös on valituskelpoinen.

Autoverolain 50 §:n nojalla Tullihallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta ja määräämilleen ehdoilla myöntää autoverosta veronhuojennusta. Vastaava arvonlisäverolain veronhuojennussäännös on lain 210 §:ssä.

Huojennusta haettaessa on kuitenkin huomattava, että huojennus voi tulla kyseeseen vain erityistapauksissa. Huojennusasiassa annettu päätös on maksuton. Siihen ei voi hakea muutosta valittamalla. Tullihallitus käsittelee veronhuojennusasioina myös tullittomuusasetuksen mukaiset poikkeuslupapyyntö (ks. kohta 4 EU:n ulkopuolelta tuotavat muuttotavarat).

Sekä ennakkoratkaisua että veronhuojennusta voi hakea vapaamuotoisella hakemuksella Tullihallitukselta. Osoite on PL 512, 00101 Helsinki.

6 Ahvenanmaa ja muuttotavarat

6.1 Ahvenanmaalle muuttavien henkilöiden muuttotavaroiden ilmoittaminen

Henkilöiden, joilla on muuttotavaraa, kuten koti-irtaimistoa, veneitä ja ajoneuvoja, ja jotka muuttavat Ahvenanmaalle EU:sta tai EU:n ulkopuolisista maista, pitää heti saapumisensa jälkeen ilmoittaa muuttotavaroidensa tuonnista tulopaikan tulliviranomaiselle, minkä jälkeen tavarat passitetaan Maarianhaminan tulliin. Siellä tavarat ilmoitetaan tullimenettelyyn niiden vapaaseen liikkeeseen asettamiseksi. Muuttotavaroiden tuonnin ehdot on selvitetty edellä kohdassa 4.

Jos muuttotavaran tuonnin edellytykset eivät täyty, EU:sta tuotavista tavaroista kannetaan arvonlisävero ja EU:n ulkopuolelta tuotavista tavaroista myös tulli (ks. Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisä- ja valmisteverolainsäädäntöön säädetty erityislaki 1266/1996). Muuttotavaroina tuotavista ajoneuvoista kannettavan autoveron määrittämisessä noudatetaan soveltuvin osin sitä, mitä kohdassa 5 on kerrottu.

6.2 Muuttotavarat Ahvenanmaan ja Manner-Suomen välillä

Henkilöiden, jotka muuttavat Ahvenanmaalta Manner-Suomeen tai päinvastoin, tulee ottaa yhteyttä Maarianhaminan tulliin muuttotavaroiden arvonlisäveroa koskevissa kysymyksissä (ks. edellä mainittu erityislaki). Jotta tavarat (esim. koti-irtaimisto, veneet ja ajoneuvot) voidaan katsoa muuttotavaroiksi muutettaessa Ahvenanmaalta Manner-Suomeen tai päinvastoin, seuraavien perusedellytysten on täyttyttävä (ks. myös kohta 4 EU:n ulkopuolelta tuotavat muuttotavarat):

- Pysyvä asuminen verorajan toisella puolella vähintään 12 kuukautta
- Muuttotavaran on pitänyt olla muuttajan omistuksessa ja kulutustavaroita lukuun ottamatta muuttajan käytössä vähintään 6 kuukautta
- Muuttotavaraa ei saa 12 kuukauden kuluessa tuonnista lainata, pantata, vuokrata eikä vastikkeellisesti tai vastikkeettakaan luovuttaa.

Mikäli edellytykset eivät täyty, muuttotavaroista kannetaan arvonlisävero.

Ahvenanmaalla tapahtuvasta ajoneuvon katsastuksesta ja rekisteröinnistä saa lisätietoja Ahvenanmaan ajoneuvotoimistosta, osoite Motorfordonsbyrån, Möckelövägen 58, 22120 Mariehamn, tfn (018) 525 840.

7 Tiedustelut

Muuttotavaroiden maahantuonnista, tullauksesta, autoverotuksesta ja siinä tarvittavista asiakirjoista antavat lisätietoja mm. tullitoimipaikat sekä tullineuvonta, puh. 020 690 600. Tullineuvonta vastaa myös Internetin kautta lähetettyihin tiedusteluihin www.tulli.fi. Säädöstekstejä voi hankkia Edita Oyj:stä ja sen kirjakaupoista. Säädöstekstit löytyvät Internet-sivuilta www.finlex.fi.

Tullineuvonta, puh. 020 690 600, faksi 020 492 1812, osoite PL 512, 00101 Helsinki
www.tulli.fi www.ake.fi

Eteläinen tullipiiri

Autoverotus

Vilhonvuorenkatu 12 B, PL 62
00500 HELSINKI
puh. (09) 6141

Hangon tulli

Vapaasatama
10900 HANKO
puh. 020 492 3608
puh. 020 492 3609
(ajanvaraus muuttajille)

Lahden tulli

Jussilankatu 4, PL 11 0
15100 LAHTI
puh. 020 492 3940
(ajanvaraus muuttajille)

Läntinen tullipiiri

Turun tulli

Satamakatu 22, PL 386
20100 TURKU
puh. 020 492 4133

Tampereen tulli

Patamäenkatu 18, PL 13
33900 TAMPERE
puh. 020 492 4400
puh. 020 492 4470

Vaasan tulli

Laivanvarustajankatu 1, PL 261
65100 VAASA
puh. 020 492 4600

Ålands tullidistrikt

Mariehamns tull

Torggatan 16, Ämbetshuset, PB 40
221 00 MARIEHAMN
tfn 020 492 6003

Itäinen tullipiiri

Lappeenrannan tulli

Terminaalinkatu 5, PL 66
53500 LAPPEENRANTA
puh. 020 391 112

Pohjoinen tullipiiri

Tornion tulli

Hallituskatu 1, PL 47
95400 TORNIO
puh. 020 492 8021

Oulun tulli

Poikkimaantie 16, PL 56
90400 OULU
puh. 020 492 8105

Tullin 020 492- ja 020 391-alkuisiin numeroihin soitettaessa puhelu maksaa

- lankapuhelimesta 8,21 senttiä puhelu + 2 senttiä minuutti
- matkapuhelimesta 8,21 senttiä puhelu + 14,9 senttiä minuutti

Tullin 020 690 -alkuisiin palvelunumeroihin soitettaessa ei peritä maksua, vaan puhelun hinta määräytyy soittajan käyttämän liittymän mukaan

- lankapuhelimesta 0 snt/min. + paikallisverkkomaksu (pvm)
- matkapuhelimesta 0 snt./min. + matkapuhelinmaksu (mpm)

Palveluyhteyksiä

Erottajankatu 15–17
00130 Helsinki

Tullineuvonta

puh. 020 690 600
faksi 020 492 1812

Tilastopalvelu (ajanvaraus)

puh. 020 690 603
faksi 020 492 1860

Vihjepuhelin 0800 1 4600

www.tulli.fi

EU-maat ovat Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari ja Viro.

Eta-maat ovat EU-maat sekä Norja, Islanti ja Liechtenstein.